

МИЛОШ ЈАНКОВИЋ, ПОМОЋНИК МИНИСТРА ОДБРАНЕ ЗА ЉУДСКЕ РЕСУРСЕ

Људи су душа СИСТЕМА

Полазник најмлађе генерације Високих студија безбедности и одбране, магистар криминалистичко-безбедносних наука од 2005. године и докторанд на Факултету безбедности у Београду – Милош Јанковић, за магазин „Одбрана“ говори колико му тај теоријски оквир олакшава и доприноси квалитету рада у систему одбране и с каквим се изазовима суочава као помоћник министра за људске ресурсе.

■ *Прећходних дана, на дневном реду Скупшћине Србије биле су измене и дојуне Закона о одбрани и Закона о Војсци Србије. Колико се предлога односи управо на Сектор за људске ресурсе Министарства одбране?*

– Већина предлога односи се на тај сектор. Није реч само о „козметичким променама“ већ о суштинским у радно-правном статусу. Покушавамо да побољшамо положај професионалних припадника Војске и професионалних војника по завршетку уговорног периода, те да они буду примљени у систем одбране као цивилна лица. Такође, решавају се и статусна и организациона питања, која надограђују и побољшавају рад Сектора за људске ресурсе. Дакле,

Када сагледате реално стање ствари, све су људски ресурси. Од пријема у Војну гимназију до решења о пензионисању, па и после тога. Дакле, радно-правни статус, школовање, усавршавање, унапређење, кажњавање, напредовање, прекоманде, упућивање на школовање у иностранство или остваривање осталих права прописаних законом за припаднике Војске Србије, па све до културолошког приступа и традиције, етике, морала и вере.

оба закона јесу поправке текста старог, а резултат су уочених потреба да се одређена решења побољшају и прилагоде променама кроз које пролази наше друштво.

■ *Које су надлежности Сектора којим руководиће, а које су обавезе и задужења помоћника министра?*

– Када сагледате реално стање ствари, све су људски ресурси. Од пријема у Војну гимназију до решења о пензионисању, па и после тога. Дакле, радно-правни статус, школовање, усавршавање, унапређење, кажњавање, напредовање, прекоманде, упућивање на школовање у иностранство или остваривање осталих права прописаних законом за припаднике Војске, па све до културолошког приступа и традиције, етике, морала и вере. Задужења помоћника министра одбране за људске ресурсе јесу да руководи Сектором и планира, усмерава, надзире рад унутрашњих организационих јединица и обавља послове стратегијског нивоа из делокруга Сектора.

■ *Да ли постоји конкретан предлог организационих промена у Сектору за људске ресурсе? Како решити преклапања функција и преоптерећености надлежностима управљања из његовог састава?*

– Да, постоји, и већ је формирана комисија која ће се бавити организационо-мобилизацијским променама, а до краја фебруара треба да осмисли предлоге. Неки од њих су измештање Војне академије из наше надлежности и припајање Универзитету одбране, који би био формиран као посебна организациона јединица у оквиру којег ће бити и Институт за стратегијска истраживања Министарства одбране. Такође, предложили смо и обједињавање функције културе у систему, чији је носилац сада Управа за традицију, стандард и ветеране, али је за део активности у тој области надлежна и Управа за односе са јавношћу. Наравно, све је предмет договора, и када се буде расправљало о тим променама биће усклађивања предлога за и против. Најважније је установити шта је корисније и штедљивије и укинути преклапање функција.

Управа за односе са јавношћу треба да буде самостална, она је од стратегијског значаја, прати активности Министарства одбране и министра одбране, и треба да буде непосредно потчињена првом човеку система. Не би требало да се бави музеолошком и културолошком делатношћу када за то већ постоји надлежна Управа. Потребно је растеретити Управу за односе са јавношћу јер може много више да постигне у медијској промоцији активности система одбране. Наравно, магазин „Одбрана”, као специјализован часопис, требало би да остане у тој управи, која већи део својих активности и реализује помоћу њега.

Трећи предлог односи се на обједињавање Управе за организацију Сектора за политику одбране с Управом за обавезе одбране Сектора за људске ресурсе. Поменути предлози јесу суштински са становишта оптимизације људи и ресурса, а пружају могућност да се најоптималније, сходно ономе што је одређено као функционална надлежност, у пракси и спроведе.

■ *Дакле, један од основних предлога јесте позиционирање Војне академије у састав Универзитета одбране.*

– Да, јер се она и даље налази у саставу Сектора за људске ресурсе. Универзитет одбране акредитован је као државни универзитет у складу с Зако-

ном о високом образовању 2011. године. Од тада је развио више од 54 акредитована програма. Сектор је носилац функције образовања, од основних академских до докторских студија. Наш предлог јесте да се у будућим организационим променама, које морају наступити због лакшег функционисања, оптимизације функција и штедње, Војна академија постави као организациона целина Универзитета одбране.

РЕНОВИРАЊЕ ВОЈНОГ МУЗЕЈА

■ *У саставу Управе за стандард, традиције и ветеране је и Војни музеј. У јавности се говори о његовом реновирању...*

– Војни музеј је значајна установа за систем одбране. Постоји проблем власништва, јер он припада Републици Србији. Трудимо се да нормативно-правни аспект ускладимо с Градом Београдом, јер смо, у суштини, ми корисници тог простора. Имамо разумевање Министарства културе и информисања, градског Секретаријата за културу, Скупштине града и осталих. И Дирекција за имовину Републике Србије у најскоријем периоду треба да достави своје мишљење. Дакле, када то буде формално-правно регулисано, онда ћемо моћи да улажемо у одржавање и обнављање музејске поставке, као и инвестиционо и текуће одржавање Музеја, јер је неопходно заштити његово културолошко благо. У 2015. години за геодетска и геомеханичка испитивања на објекту Војног музеја, што су нужни кораци за реконструкцију, издвојићемо више од пет милиона динара.

Тамо јој је и „природно место“, где може, поштујући специфичности војног образовања и позива за који образује студенте, испоштовати оно што закон налаже. Ректор Универзитета одбране треба да је самосталан руководилац, директно потчињен министру. Тиме се не умањује аутономија Универзитета и не нарушава научнонаставни и истраживачки процес, јер министар одбране неће имати ингеренције да одлучује о научнонаставном плану. Наш највећи бренд јесте управо Универзитет одбране, односно Војна академија као његово „срце“. Будућност Министарства одбране јесте у образовању. Ми смо лидер у региону када говоримо о војном образовању, а настојаћемо да то будемо и ван његових граница.

■ *Да ли су чесћи јавни конкурси Управе за кадрове за попуњавање радних места у сусредности с мерама Владе о смањењу броја запослених у државној управи?*

– Министарство одбране има проблем са попуном радних места, јер постоји дефицит кадра у службама као што су грађевинска и правна, на пример, и стога су конкурси нужни, било да је реч о пријему војних службеника или намештеника. Постоји и природни одлив кадра – пензионисање или истицање уговора војницима по уговору. Приликом пријема у службу водимо рачуна да се све одвија у складу са законом и плановима које има и Министарство одбране и Влада Србије. Сва ограничења, у том смислу, у потпуности су испоштована, не кршимо ниједну одлуку Владе, али не смемо довести у питање одржавање функционалних способности система одбране и његову оперативну употребу.

■ *Зашто јавни конкурси трају веома дуго, понекад и по годину дана?*

– Таква је процедура. У случају да постоји потреба за попуном радног места по хитном поступку, прекомандује се кадар из постојећег састава. Конкурсна процедура прописана је законом, и она је, с једне стране отежавајући и успоравајући фактор, али с друге стране је добра, јер је војни позив веома специфичан. Примера ради, на последњи конкурс за 205

упражњених места пријавило се више од 5.000 кандидата. Израчунајте онда колико само треба дана комисијама да прегледају све пријаве. После тестова и безбедносне провере, морате одабрати комплетну личност, имати све улазне параметре верификоване на научно заснованој методи. Одговорно тврдим да Министарство одбране такве послове ради по закону.

■ *Актуелна је и идеја о увођењу два годишња рока за добровољно служење војног рока с оружјем и продужење трајања њихове службе на шест месеци.*

– Идеја се јавила као могућност која би унапредила постојећи систем упућивања на добровољно служење војног рока. Прошле године повећан је број упутних рокова с два на четири, као што се и број кандидата повећао с 1.000 на 1.800. Још се разматра да ли да у овој години, у четири рока, примимо 2.000 кандидата. Веома је добар одзив оних који хоће добровољно да служе војску, али морамо да водимо рачуна и о финансијама и потребама развоја. Када говоримо о продужењу трајања војног рока на шест месеци, не смемо да занемаримо питање финансија. Значајно је то што је повећано интересовање за добровољно служење војног рока, што сведочи и о угледу Војске у друштву – за сваки рок имамо бар до пет пута више пријављених него што је потребно. За наредни упутни рок, за 500 места пријавило се око 2.000 кандидата. То нам омогућава да изаберемо најбоље.

■ *Велико је интересовање за службу у активnoj резерви. До краја године Војска Србије треба да прими првих 100 кандидата.*

– Такав модел постоји у многим земљама, а наметнуо се као решење које у оптималном року даје најбоље резултате. Основна идеја службе у активnoj резерви јесте да се обезбеди довољни људски ресурси, односно, да уз припаднике Војске Србије имамо поуздане и ефикасне јединице добровољаца, обучене и мотивисане. Током 2015. године видећемо како то функционише у пракси, и на основу тога модел дорађивати. Институт за стратегијска

ПСИХОЛОШКА ДЕЛАТНОСТ У СИСТЕМУ ОДБРАНЕ

■ *Однедавно је у Сектору за људске ресурсе и Одељење за психолошку делатност. Преко знаје ли систем одбране довољно добро његову улогу и значај?*

– У систему одбране још није довољно добро препозната улога и значај тог одељења, кога се, углавном, сетимо ако се догоди неки ванредни догађај с трагичним исходом, а чији је узрок људски фактор. Сматрам да је Одељење веома добро постављено, и да је неопходно психолошку делатност капиларно спровести до сваке јединице Војске. Такође, верујем да се може урадити више на другачијем позиционирању и препознавању његове улоге, када говоримо о превентиви. Потребно је, у наредном периоду, Одељењу за психолошку делатност обезбедити да буде довољно корисно, јер за то има и знања и искуства.

истраживања анализирао је заинтересованост за активну резерву. За 20 дана било је више од 700 попуњених упитника. Заинтересованост, која се мерила на скали од 1 до 5, износила је чак 3,95. Онима који се определиле за активну резерву систем одбране може на месечном нивоу да понуди скромну финансијску надокнаду, неколико хиљада динара, па стога верујем да у овом случају они могу много више да понуде систему. Средства која ће месечно добити су, заправо, залог договора, то јест уговора који потписују. Овде је, очито, више реч о патриотизму, можда забрављеном у једном периоду, и поверењу у систем одбране.

■ *Како ће систем одбране моћи да ангажује припаднике активне резерве?*

– Ангажоваћемо их по потреби. Ово је, на неки начин, „пробни пројекат“, говоримо о малом узорку, да бисмо видели како функционише на нивоу командовања. Показало се, без обзира на добру вољу и мотивисаност грађана

током прошлогодишњих поплава, да је ипак ситуација организованија оног тренутка када се ангажује Војска.

■ *Као систем показали смо солидарност и у организовању хуманитарних акција прикупљања новчане помоћи.*

– У 2014. години прикупљено је више од 11,5 милиона динара хуманитарне помоћи. Говорим о новцу који су припадници Министарства одбране и Војске Србије издвојили из „свог џепа“, од својих плата. Углавном је прикупљена помоћ за лечење наших припадника или чланова њихових породица. Формирана је комисија која процењује случајеве, и уз одобрење министра одбране, акција се спроводила у свим јединицама система одбране. Око 5,5 милиона динара прикупљено је у пет хуманитарних акција, а више од шест милиона за наше људе који су угрожени током катастрофалних поплава.

■ *Хоће ли нов стамбени правилник и оснивање Стамбеног фон-*

да допринећи лакшем решавању стамбених проблема бивших и садашњих припадника Министарства одбране и Војске?

– Правилник је усвојен крајем прошле године. Сматрам да су створени услови да расподела станова буде бржа, ефикаснија и транспарентнија. Тренутно постоји велики број захтева. Добро се показао пројекат „Степа Степановић“, а надам се ускоро и „Алекса Дундић“ у Земуну. Последње две и по године подељено је више од 1.400 станова. Стамбене потребе у систему одбране решаване су и променом намене службених станова у станове у закуп, доделом адаптираних простора за становање, стамбеним кредитима из средстава комерцијалних банака и доделом станова према Правилнику фонда СОВО. Остало је још 46 станова који треба да буду додељени према старом правилнику, иако се према новом већ поступа.

■ *Постоји и стари, дугогодишњи и наслеђени проблем ускла-*

ђивања војних пензија на основу Решења о ванредном усклађивању пензија из јануара 2008. године. Како ће решити?

– Министар одбране Братислав Гашић састао се са делегацијом војних пензионера, њиховим неформалним удружењем, које је одржало протест испред зграде Владе. Предузете су мере да се пронађе решење. Међутим, изменама Закона о пензијском и инвалидском осигурању то је данас у надлежности другог министарства. Зашто 2008. године нису усклађене војне пензије не знамо, али знамо да је реч о великом дугу војним пензионерима. Министар Гашић покренуо је иницијативу да са министрима рада и финансија пронађе решење до краја фебруара. Крајем прошле године о томе се разговарало и у Народној скупштини, и сви су сагласни да проблем постоји и да га треба окончати, само се траже модалитети. ■

Сања АНЂЕЛКОВИЋ
Снимео Јово МАМУЛА